

dla Kultury, podpisanego w 2011 r. przez Prezesa Rady Ministrów oraz przedstawicieli ruchu społecznego Obywatele Kultury¹⁴.

Zadaniem Komitetu Społecznego jest monitorowanie procesu wdrażania postanowień *Paktu dla Kultury*, w tym opiniowanie i wypracowywanie projektów wydatków publicznych na kulturę wynikających ze wzrostu nakładów na kulturę określonego w § 2 *Paktu dla Kultury*¹⁵.

Skład Komitetu Społecznego ustalony został (zgodnie z postanowieniami *Paktu dla Kultury*) przez Zespół ds. Paktu dla Kultury (działający przy Kancelarii Prezesa Rady Ministrów¹⁶), który – kierując się zasadą równej reprezentacji organizacji społecznych, instytucji kultury, związków twórczych, samorządu i administracji rządowej – wybrał 25 członków Komitetu, a wśród nich:

- 5 przedstawicieli państwowych instytucji kultury i stowarzyszeń twórczych;
- 5 przedstawicieli samorządowych instytucji kultury;
- 5 przedstawicieli organizacji pozarządowych;
- 5 przedstawicieli ruchu Obywatele Kultury;
- 5 przedstawicieli Ministra.

2.2 Kondycja organizacji kulturalnych

Z badań Stowarzyszenia Klon/Jawor wynika¹⁷, że kultura i sztuka stanowi główne pole aktywności dla 17% polskich organizacji pozarządowych. To ok. 8-9 tys. aktywnie działających stowarzyszeń i fundacji. Znacznie większa jest liczba tych podmiotów, które, oprócz działalności kulturalnej, zajmują się również innymi dziedzinami, tj. takich, dla których kultura jest jedną ze sfer działania. Takich organizacji jest 33% (wliczając w to wspomniane 17%, dla których kultura jest głównym obszarem działań). Wynika z tego, że działalnością kulturalną zajmuje się około 16,5-20 tys. stowarzyszeń i fundacji.

Wśród organizacji pozarządowych aktywnych w sferze kultury zdecydowaną większość stanowią stowarzyszenia – jest ich 83%. Pozostałe 17% z nich ma formę fundacji. W całym sektorze pozarządowym to: 87% stowarzyszeń i 13% fundacji.

Podwyższony w stosunku do całego sektora pozarządowego odsetek fundacji aktywnych w sferze kultury można tłumaczyć tym, że ich powołanie jest stosunkowo proste: do założenia fundacji wystarczy jedna osoba (a nie, jak w przypadku stowarzyszenia, 15), a fundusz założycielski fundacji może być minimalny. W potocznym odbiorze fundacja uchodzi za bardziej adekwatną formę organizacji do prowadzenia działalności ekonomicznej (z której zysk przeznacza się na cele statutowe fundacji), choć w świetle przepisów prawa, stowarzyszenia również mogą taką działalność prowadzić.

¹⁴ Strona internetowa Obywateli Kultury: <http://obywatelekultury.pl/>.

¹⁵ Rząd zobowiązał się podnieść poziom finansowania kultury z budżetu państwa do co najmniej 1% wszystkich wydatków budżetowych, poczynając od 2012 r., nie później niż w 2015 r. Do wydatków tych nie wlicza się środków europejskich i samorządowych.

¹⁶ Na mocy postanowień *Paktu* i zgodnie z Zarządzeniem nr 44 Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 lipca 2011r. w sprawie Zespołu do spraw *Paktu dla Kultury*.

¹⁷ Stowarzyszenie Klon/Jawor, Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych. Raport z badania 2012, Warszawa 2013: http://www.ngo.pl/PodstawoweFakty_2012_raport/.